

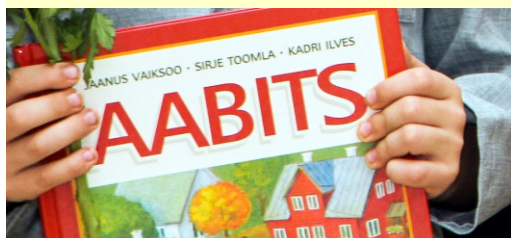
Läbi r O helise akna

Saku Õnnemid

www.sakuvald.ee

SAKU VALLA LEHT VEEBRUAR 2017 Nr 2 (421) Tasuta

FOOKUSES:

Kolm
lugu
kolmest
koolist

Lk 2–3

Saku
jääpall
ja -hoki
teevad ilma

Lk 13

Saku Rimi – iga päev üheksast üheksani

8. veebruari südapäeval võis Sakus näha taas poe ukse taga järjekorda – endises Säästumarketi majas avas ukse mini-Rimi kauplus. Lk 6

TÄHTSAD TELEFONID

HÄDAABINUMBER	112
(kiirabi, pääste, politsei)	
Saku valla abitelefoni	1345
Perearsti nõuandeliin	1220
SAKU KONSTAABLIPUNKT	
Tammemäel Päästkeskuse tee 1	
Piirkonnapolitseiniiku vastuvõtt	
ja telefon N 10-12	612 4686
Noorsoopolitseiniik	5855 7455
Volitatud loomaarst	504 1060

Saku Õnnemid jälle
31. märtsil 2017

Aasta esimene kuu oli Saku valla jaoks väga viljakas –
vallavalitsuses registreeriti 15 lapse sünd.

Seda, et rohkem kui pool klassitait lapsi ühe kuu jooksul valda juurde tuleb, ei juhtu just väga tihti. Viimase kuue aasta andmed näitavad, et sama palju lapsi sündis ka mullu veebruaris. Veel suuremad numbrid pärinevad 2012. aastast, mil veebruaris sündis 19 ja mais 17 last. Enamikel kuudel jääb aga sündivus alla 10, kuid ka selle näitajaga on valla loomulik iive peaaegu plussis. Viimase 73 kuust juhtus vaid 8 kuul nii, et Saku vallas suri rohkem elanikke kui sündis.

9600

Rahvastiku-
registri
andmetel elab
1. veebruari
seisuga Saku
vallas 9600
inimest

Lk 20

Saku vallas on kolm väga omanäolist kooli, kuid on midagi, mis on neil ühist. See on kasvav koolipere – igal aastal on järjest rohkem õpilasi, kes soovivad just selles koolis käia.

Kajamaa kool - 48 õpilast, 14 õpetajat

Igale Saku valla elanikule on teada, et Sakus asub gümnaasium, kus õpib suurem osa Saku valla lastest. Kurtnas asuv modernne põhikool on samuti tuttavaks saanud. Tulakse ju Saku valda elamagi nende koolide hea maine tõttu. Omamoodi legende liigub Saku valla kolmanda kooli ehk Kajamaa kooli kohta.

Milline kool see Kajamaa kool siis tegelikult ikkagi on?

Kajamaa kool on põhikool, kus pakutakse Saku valla hariduslike erivajadustega lastele n-ö tugiharidust. Haridusliku erivajadusega õpilane on laps, kes vajab õppetöös väiksemat klassi- ja koolikeskkonda, individuaalsemat lähenemist, kohandusi õppeprotsessis, õppesisus, õppekoormuses. Haridusliku erivajadusega õpilane on laps, kelle andekus, õpiraskus või tervises seisund vajab rohkemat tugipersonali, muudetud õppekeskkonda ja spetsiaalse ettevalmistusega õpetajaid. Koolis on võimalik õppida riikliku õppekava ja riikliku lihtsustatud õppekava järgi. Kajamaa koolis õpivad lapsed, kellele Innove Rajaleidja Keskuse nõustamiskomisjon on andnud soovitusi õppida väikeklassis, õpiraskustega õpilaste klassis või lihtsustatud õppekaval õppivate õpilaste klassis.

Praegu õpib meil 48 õpilast. Meie meeskonnas on õpetajad, sotsiaalpedagoog, abiõpetaja, psühholoog, pikapäevaõpetaja, õpikeskuse koordinaator ning teised koolitõetajad. Suurt puudust tunneme praegu küll loogopeedist.

Millisel põhimõttel töötab Kajamaa kool?

Meie klassides on vähem õpilasi, mistõttu ja gub õpetajal iga lapse jaoks rohkem aega kui suures klassikollektiivis. Laps omandab õpitut paremini, tajub enda ja õpetaja suhet isiklikumana. Väike klassikollektiiv aitab paremini kohaneda koolikeskkonnaga, kujundada õpioskusi ning parendada sotsiaalseid oskusi. Lisaks töötab meil psühholoog, kelle juures käivad paljud lapsed teraapias ning individuaalnõustamisel, ja sotsiaalpedagoog, kes aitab käitumisprobleemidega õpilasi ja tegeleb lastega, kes ei täida koolikohustust.

Koolis tegutseb pikapäevaühm. Alates oktoobrist alustas meie juures tööd Keila Rehabilitatsioonikeskuse mobiilne meeskond, kes esialgu ühel päeval nädalas osutab rehabilitatsiooniteenuseid õpilastele, kellel on rehabilitatsiooniplaanid. Huviringidest on spordi- ja liiklusring, kunstiring ning tüdrukute klubi.

Paljud lapsed käivad huvialaringides Sakus.

Meie koolis hinnatakse õpilase arengut pidevalt. Igale õpilasele on loodud individuaalse arengu jälgimise kaart, kuhu õpetajad kirjutavad oma märkamised õpilase kohta, mis annab võimaluse lapse arengu dünaamika jälgimiseks. Tugimeeskond, kuhu kuuluvad sotsiaalpedagoog, psühholoog, koolijuht, õppealajuhataja, pikapäevaühmaõpetaja, abiõpetaja ja eripedagoog, koguneb trimestris korra, vajadusel tihedamini.

Kõige olulisemad koostööpartnerid on aga lapsevanemad, kellega kool hoiab tihedat kontakti - saadakse kokku, vesteldakse telefoni teel, suheldakse läbi e-studiumi. Meie hea koostööpartner on samuti Laste Vaimse Tervise Keskus. Oleme saanud koostööettepaneku Tallinna Ülikooli haridusteaduskonnast. Meie igapäevased koostööpartnerid on Saku valla lastekaitse spetsialistid, noorsoopolitsei, Saku valla noortekeskus ning teised valla asutused.

Viimasel viiel aastal ei ole ükski meie õpilane riiklikel eksamitel läbi kukkunud, mis tähendab, et meie tulemused on maakonna

Saku eile Kajamaa täna, Kurtna homme

edetabelis keskmisel kohal, ja meie kooli vastu tunnevad suurt huvi ka meie naabervaldade kohaliku omavalitsuse haridustöötajad ja lapsevanemad.

Kajamaa kooli unistused ja eesmärgid

Meie eesmärk on, et meie koolis õppivad hariduslike erivajadustega õpilased saaksid õpilaskeskse lähenemise ning ümbritseva loodusliku keskkonna toel sellise haridustaseme, mis võimaldab neil pärast 9. klassi lõpetamist oma õpinguid jätkata. Möödunud kevadel lõpetas meie kooli seni suurim lend ehk seitse õpilast. Kõik kevadised lõpetajad on jätkanud oma haridusteed - kuus noort õpivad kutsekoolis, üks täiskasvanute gümnaasiumis.

Unistame kaasaegsemast ja modernsemast koolihoonest, et laiendada võimalusi, mida hariduslike erivajadustega õpilane vajab.

MERIT UDUSALU, Kajamaa kooli koolijuht
MARJU-RIINA LAUGEN, Kajamaa kooli sotsiaalpedagoog

Haridusrobotid Bee-Bot teevad õppetöö põnevamaks

Saku lõviklubi kingitud mesimummid muudavad Kajamaa lastel õppimise huvitavamaks. Mummu seljal olevatest nuppudest (vasakule, paremale, otse jt) saab õpilane programmeerida putuka soovitud marsruuti mööda liikuma. Näiteks esitab õpetaja liitmis-tehte ning õpilane peab esmalt maas olevatest numbritest leidma õige vastuse ning andma seejärel nupulevajatustega mesimummile käsklused, kuidas selleni liikuda.

Foto: SS

Sel sügisel avatakse Kurtna koolis kaks 1. klassi

2017. aasta kevadel lõpetab Kurtna lasteaias kaks rühma koolieelikuid ehk 41 last, kellest lasteaias läbi viidud eelküsitle kohaselt soovib algaval õppeaastal alustada kooliteed Kurtnas 27–28.

„Vaadates Saku vallas järgmisel aastal 1. klassi minevate laste elukoha andmeid, võib eeldada, et Kurtna kooli astuda soovijate hulk võib olla veelgi suurem,“ ütles kooli hoolekogu esimees Katri Tomson, kelle sõnul juba ainuüksi Kurtnas, Kiisal, Kajamaal, Tõdval, Tagadil, Kirdalus, Lokutil ja Roobukal elavate laste arv on 46. „Lisanduvad veel Kasemetsas ja Metsanurmes elavad lapsed, kelle seas on samuti potentsiaalseid Kurtna

Kooli õpilasi. Näiteks ka ühe Sakus Päikesekillu lasteaias käiva lapse vanemad soovivad oma last panna sügisel Kurtna Kooli.“

Hoolekogu esimehe sõnul on viimaste aastate praktika näidanud, et iga aasta lisandub ka uute elanike näol umbes 5 last, kes soovivad asuda õppima Kurtna Koolis. Talle teada olevalt soovib sel sügisel Kurtnasse kooli

tulla kolm last, kes elavad küll Kurtna piirkonnas, kuid käivad praegu Tallinnas lasteaias. „Seega võiks algaval õppeaastal Kurtna Kooli 1. klassi soovijate laste arv olla 36–37,“ võttis ta hoolekogu tehtud arvutused kokku.

Kurtna Kooli hoolekogu leidis üksmeelselt, et tuleb toetada kohalike lastevanemate ja laste soovi alustada õpinguid 1. klassis oma kodukohajärgses koolis. Sama meelt on ka vallavalitsus ja volikogu hariduskomisjon.

Vallavalitsus toetab eelarvele tehtud muudatuste panekut lisada 2017. aasta eelarves-

se täiendavalt Kurtna Koolis vastava klassiruumi rajamiseks ja sisustamiseks 20 000 eurot. Täiendav klassiruum saadakse praeguse tehnoloogiaklassi ja koridori ümberplaneerimisega.

Vallavanem Tiit Vahenõmm kinnitas, et lasteaialt ruume vähemaks ei võeta ja kõik 7 lasteaiaühikku jätkavad endiselt tegutsemist. „Plaanis on sõlmida koostööleping Saue vallaga, mis võimaldab Maidla lastel Kurtna kooli ja lasteaeda tulla ning Saku vald saab jälle Saue valla lasteaedades kohti juurde,“ ütles ta.

Kurtna kooli direktori Kristjan Saare hinnangul on Saue vallaga koostöölepingu sõlmimine teretulnud, kuna lähiaastatel ei ole Kurtna piirkonnas piisavalt lapsi, et maksiimaalselt täita seitset lasteaiaühikut. Direktori arvates võiks pakkuda lasteaia- ja koolikohti ka Kohila vallale, juhul kui kohti peaks veel vabaks jääma.

Vallavalitsuse hariduse peaspetsialisti Heli Veersalu sõnul näitab sündivuse ja lasteaiajärgkordade statistika, et ülejäärgmisel õppeaastal vajadust lisaklassi avamiseks ei ole. **VICTORIA PHARMAS**

40 aastat tagasi sai valmis Saku uus koolimaja

Saku kooli uue maja pidulik avamine 31. jaanuaril 1977, vasakul koolidirektor Vello Juurik sümbolise võtmega, kõnelemas haridusminister Ferdinand Eisen.

Foto: arhiiv

Järelevalvest hoolimata olid paneelid lõpuks nii ühendatud, et ühest klassist võis läbi seinaprao loodust imetleda, ja töõpetuse klassi vahesein ähvardas kokku kukkuda. Nii mõnigi kord juhtus, et kooliperel tuli ehitusmaterjalide ladustamisele appi minna. Lõpuks juhtus nii, et ehitajad said aasta lõpus preemiad kätte ja lahkusid objektilt. Kogu jaanuarikuu koristas aga koolipere maja ja selle ümbrust ning parandas ehitusvigu. Puhtaks tuli teha näiteks kõik maalrite kokku plätserdatud aknad ja kraanikausid. Tööd oli nii palju, et õppimiseks jäi jaanuaris vähe aega.

31. jaanuaril 1977 helises aga vanas koolimajas viimane koolikell, mis kuulutas kooli jaoks ühe ajastu lõppu ja teise algust, ning kogu koolipere kõndis pikas pidulikus rongkäigus raudtee ääres olevast vanast hoonest uude. Linti lõikamas ja kõnesid pidamas oli palju tähtsaid tegelasi – ministrid, koolidevalitsuse juhataja, partei ja täitevkomitee esimehed. Need olid inimesed, kellelt direktor edukalt kogu ehituse vältel raha juurde hankis, sest ehitust vaevatas pidev raha puudus. Koolimaja oli aga suur, planeeritud 760 õpilasele. Saku koolis oli sel ajal 424 õpilast ja 28 õpetajat.

Direktor Vello Juuriku teeneks ei ole aga ainult koolimaja ehitus, vaid ka kahe õpetajate maja ehitamine. Kooli tuli palju uusi õpetajaid ning korterite puudus Sakus oli suur. Juuriku algatusel ja kaasabil valmisid 1973. ja 1984. aastal Ülase tänava majad, kus said endale korterid õpetajad.

ALMA KALLION

31. jaanuaril kogunesid mõisa keldrisaali need õpetajad, kes 40 aastat tagasi osalesid Saku kooli uue maja (Tallinna mnt 10 - toim) avamisel. Koos meenutasime neid lõputuid töökaid ühiskondlikult kasuliku töö (ÜKT) tunde, mis seoses uue hoone valmimisega sai tehtud, ja otsustasime, et tollane kooli direktor ja uue hoone eest võitleja Vello Juurik väärilis ajalukku jäädvustamist kas nimelise pingi või seinaplaadiga. Rääkisime oma mõtetest ka volikogu esimehe Tanel Otsa ja kooli direktori Ulvi Läänemetsaga, kes olid mõttega päri ning koostöös vilistlaskoguga otsus-

tatakse see kõige parem vorm.

Vello Juurik tuli Saku 8-klassilise kooli direktoriks 1965. aastal ja oli selles ametis pea 20 aastat. Õpilaste arv Sakus kasvas kiiresti ja ruumipuudus aina suurenes. Juurik tegutses järjekindlalt ja ettevalmistused uue hoone valmimiseks algasid 1968. aastal. Uus maja pidi valmima 1976. aasta 1. septembriks, kuid koolimaja ehitamisega oli üks rist ja viletsus. Harju KEK ehitas väga kehvalt, tööliised tegid lohakalt tööd ja varastasid, mistõttu pidi direktor iga päev hilisõhtuni ehitamist kontrollima.

VALLAVOLIKOGU ISTUNGID

16. veebruari istung

- Vallaelanike küsimustele vastamise pooltund
- Saku valla 2017. aasta eelarve kinnitamine (II lugemine)
- Saku Vallavolikogu 09.12. 2010 otsuse nr 109 „Vallavara võõrandamine“ muutmine
- Ehitiste peremehetuse tuvastamine
- Vallavara omandamine
- Riigivara tasuta võõrandamise taotlemine
- Saku valla Saku aleviku Tallinna mnt 2 ja Tallinna mnt 2a maaüksuste detailplaneeringu kehtestamine
- Mittetulundusliku tegevuse toetusfondi jaotuse kinnitamine
- Delegeerimine vallavalitsusele
- Revisjonikomisjoni tööplaani kinnitamine

Saku Vallavolikogu järgmine istung toimub 16. märtsil 2017

KOPi infopäev tulekul

Kohaliku omaalgatuse programmi (KOP) infopäev toimub 6. märtsil kella 11.00-14.30 Omavalitsusmaja saalis aadressil Sirge 2, Tallinn. Infopäev on tasuta, vajalik eelregistreerimine kodulehel www.heak.ee.

KOPi taotluste tähtaeg on 3. aprill 2017 ning taotlusi võtab vastu Harju Maavalitsus.

HEAK

Tunnustus seltsile

Saku Diabeetikute Selts pälvis Harjumaa Puuetega Inimeste Nõukoja tänukirja. Nõukoda tunnustas Saku seltsi pikaajalise ja tulemusliku tegevuse eest, mis on aidanud puudega inimestel end Harjumaal järjest paremini tunda.

Kõigile avatud ühendus on Aino Kiivri agaral eestvedamisel tegutsenud juba 14 aastat. ☺

N 23.veebruaril kl 17
Saku Valla Majas
KONTSEERT-AKTUS
Avaldame tunnustust tublidele
Buss Kiisalt kl 16.30 Kiisa
Vabaajakeskuse juurest
Külalisesineja:
The Ilves Sisters

Vabariik

R 24.veebruaril
kl 7.35 Pidulik
lipuheiskamine
Saku Valla maja ees
Segakooriga TULJAK

kl 14 Austushetk mälestus-
kivi juures Saku Mõisapargis

VALLA BUSSI SÕIDUPLAAN 23. veebruaril vabariigi aastapäeva pidulikule tähistamisele Saku Valla Majja ja pärast üritust tagasi

Kajamaa kool	16.15	Saku Valla Maja	19.30
Traani	16.19	Kajamaa kool	19.40
Kirdalu	16.22	Traani	19.44
Kurtina	16.26	Kirdalu	19.47
Kiisa Vabaajakeskus	16.30	Kurtina	19.51
Kiisa	16.33	Kiisa Vabaajakeskus	19.55
Nirgioru	16.37	Kiisa	19.58
Preeria	16.40	Nirgioru	20.12
Saku Valla Maja	16.45		

Saku Lasteaed Terake võtab tööle

ÕPETAJA ABI

Kandidaadilt ootame armastust laste vastu, füüsilise ja emotsionaalse pinget taluvust, head koostöö- ja suhtlemisoskust.

Nõutud keskharidus.

Tööle asumise aeg 06.03.2017

Avaldus, CV ja haridust tõendava dokumendi koopia saata

01.03.2017

aadressil Tallinna mnt 12, Saku 75501 või eva.laiverik@sakuvald.ee

Info telefonil 672 8714 või 509 7782, Eve Laiverik

Uued kotkad ja kodutütred

Sel aastal said uusi liikmeid juurde nii Saku kui Kurtina kodutütarde ja noorkotkaste rühmad. 3. veebruaril toimus Kurtina koolis pidulik koondus. Sellele tähtsale õhtule, kus noored ametlikult organisatsiooni liikmeks saavad ja pühliku töötuse annavad, olid kohale tulnud Noorte Kotkaste Harju maleva pealik, Kodutütarde ringkonnavanem, Kurtina, Saku ja Nissi rühma noored koos juhendajatega, lapsevanemad, koolijuht-kond koos direktoriga ja teised külalised. Noori käis õnnitlemas ja vabatahtlike noortejuhte kiitmas ka Saku vallavanem Tiit Vahenõmm.

Sellel aastal andsid Kodutütarde töötuse Saku rühmast Kirke Metsvahi, Kurtina rühmast Mirell Maasikas, Anete Jõema, Kelli Hints, Liisa Verk, Karolin Laater ja Beatrice Põldsaar.

Noorte Kotkaste töötuse andsid Axel Saharov Nissi rühmast ja Kurtina rühmast Kris Erik Kaseorg, Sten Erik Ehala, Rasmus Tammik, Kert Tammik, Rein Tauts, Mattias Hõrak ja Ott Older. Saku rühmas on nüüd 20 ja Kurtina rühmas 55 tublit valla last.

Kodutütarde ringkonnavanema tänukirjad said Saku rühma kodutütred Andra, Arabel, Getrin, Kairiin ja Kristiina. Sellise tänukirja saavad ainult need noored, kes on silma paistnud aktiivse ja väga tubli tegevuse eest organisatsioonis. Aktusel esines muusikalise vahepalaga akordionil Kristiina Bulgarin, kes ühtlasi sooritas ka muusiku erikatse. Lisaks tänati aktiivset lapsevanemat ja kaitseliitlast Riho Terepingi, kes on kaasa aidanud Saku rühma töös.

Kurtina noortest esines lauluga Tanel Kütaru ja temaga koos Kurtina kooli õpilane Helen Heinroos.

PIRET REINMANN

Kurtina Noorte Kotkaste ja Kodutütarde rühmajuht

VALLAVALITSUSE ISTUNGID

24. JAANUARI ISTUNGIL:

Anti projekteerimistingimused tee ja tänavavalgustuse ehitusprojekti koostamiseks aadressil Tānassilma küla, Kokatalu tee; üksikelanu ehitusprojektide koostamiseks Jālgimāe külas Aia kinnistul, Kiisa alevikus Jārvēkalda tn 8 kinnistul, Roobuka külas Soonurme tee 19 kinnistul, Saku alevikus Tehnikumi tn 4b kinnistul, üksikelanu ja abihoonete ehitusprojekti koostamiseks Tānassilma külas Toomapõllu kinnistul.

Anti ehitusload aiamaja laiendamiseks ja ümberehitamiseks kaksikelanu sektiiooniks Saku alevikus Aru tn 5 kinnistul, käär-laagritsehi ümberehitamiseks Saku alevikus Tallinna mnt 2 kinnistul, üksikelanu püstitamiseks Saue külas Jalakakuru kinnistul.

Anti kasutusload üksikelanutele Saku alevikus Karikakra tn 6 kinnistul, Saue külas Kureka kinnistul ja Juuliku külas

Paju tee 1 kinnistul ning lahoonele Saku alevikus Tallinna mnt 2 kinnistul.

Kooskõlastati kavandatava puurkaevu asukoht Saue külas Kivimetsa kinnistul.

Kooskõlastati kavandatavate kinnise soojussüsteemi puuraukude asukoht Üksnurme külas Pāhklisalu kinnistul tingimusel, et puuraugud jäävad ordoviitsiumi-kambriumi põhjaveekihi ülespoole.

31. JAANUARI ISTUNGIL:

Anti projekteerimistingimused elektripaigaldise ehitusprojekti koostamiseks aadressil Mānniku küla, Tooma tee park ja Lasketiiru pumpa; üksikelanu ja abihoonete ehitusprojekti koostamiseks Tagadi külas Kustase kinnistul.

Anti ehitusload kinnise maa-soojussüsteemi puuraukude rajamiseks Saku alevikus Põllu tn 1 kinnistul (11 tk) ja Tiigi tn 4 kinnistul (11 tk), üksikelanu ja abihoonete püstitamiseks Saue

külas Rõõmussaare kinnistul, üksikelanu laiendamiseks ja ümberehitamiseks kahe korteriga elamuks Kasemetsa külas Uus-Preeria kinnistul, aiamajade ümberehitamiseks ja laiendamiseks Kiisa alevikus Kiisapalu tee 5 kinnistul ja Metsanurme külas Ilmarise tee 32 kinnistul, üksikelanu püstitamiseks Tānassilma külas Metsavaimu tee 11 kinnistul.

Tunnistati kehtetuks 20.03.2007 väljastatud ehitusluba üksikelanu püstitamiseks Saustinõmme külas Ristiku tee 24 kinnistul.

Tagadi külas asuva Puraviku katastriüksuse koha-aadressiks määrati Viimsi metskond 303.

Jālgimāe külas asuva Anti tee 4 katastriüksuse jagamise tulemusel moodustatavatele katastriüksustele määrati koha-aadressid ja sihtotstarbed.

Kooskõlastati kavandatava puurkaevu asukoht Metsanurme külas Kasemetsa tee 135 kinnistul.

7. VEEBRUARI ISTUNGIL:

Anti projekteerimistingimused üksikelanu ja abihoonete ehitusprojekti koostamiseks Üksnurme külas Vahuri kinnistul.

Muudeti Saku Vallavalitsuse 05.04.2016 korraldusega nr 286 antud projekteerimistingimusi üksikelanu ehitusprojekti koostamiseks Üksnurme küla Māgimānni kinnistul.

Anti ehitusload aiamaja laiendamiseks ja ümberehitamiseks üksikelanu Kasemetsa külas Tihase tee 5 kinnistul, üksikelanu püstitamiseks Saustinõmme külas Ristiku tee 24 kinnistul, küün-lauda täielikuks lammutamiseks Üksnurme külas Alma talu kinnistul, puurkaevu rajamiseks Saue külas Rõõmussaare kinnistul.

Anti kasutusluba Urda tee jalgratta- ja jalgte välisvalgustusele Jālgimāe külas.

10. VEEBRUARI ISTUNGIL:

Kinnitati riigihanke "Saku- Jālgimāe-Tānassilma kergliiklustee ja valgustuspaigaldise projekteerimine ning ehitamine" komisjoni otsused.

14. VEEBRUARI ISTUNGIL:

6 isikule otsustati anda Saku valla tänukiri.

Anti projekteerimistingimused elektripaigaldise ehitusprojektide koostamiseks aadressil Saku alevik, Uusmäe tn 8,

Uusmäe tänav, Teetammi; aadressil Tānassilma küla, Koduääre, Tānassilma tee, Kokatalu tee, Kokatalu tee 1; aadressil Mānniku küla, Nõmmiku tee, Kuldre tee, Kuldre tee 13; aiamaja üksikelanu laiendamise ehitusprojektide koostamiseks Roobuka külas Roobuka põik 17 kinnistul ja Üksnurme külas Helbe tee 22 kinnistul.

Tunnistati kehtetuks Saku Vallavalitsuse 12.05.2015 korraldus ning selle alusel väljastatud projekteerimistingimused üksikelanu ja abihoonete ehitusprojekti koostamiseks Jālgimāe külas Tammoja kinnistul.

Anti ehitusload PVC halli püstitamiseks Juuliku külas Karjavärava tee 6 kinnistul, üksikelanu püstitamiseks Saustinõmme külas Piibu kinnistul.

Anti kasutusluba üksikelanule Üksnurme külas Pāhkli tn 1 kinnistul.

Tagadi külas asuva Allika katastriüksuse, Tõdva külas asuvate Välja-Mardi ja Tõru katastriüksuste jagamise tulemusel moodustatavatele katastriüksustele määrati koha-aadressid ja sihtotstarbed.

Kooskõlastati kavandatava puurkaevu asukoht Jālgimāe külas Manni kinnistul.

Kooskõlastati kavandatavate kinnise soojussüsteemi puuraukude asukoht Saku alevikus Salu tn 11 kinnistul tingimusel, et puuraugud jäävad ordoviitsiumi-kambriumi põhjaveekihi ülespoole.

Nõustuti osatühing Estragon FG jäätmeloa taotlemiseks.

Mittetulundusliku tegevuse toetusfondi laekunud MTÜ T&T Teraapia, MTÜ Metsanurme, SA Rehe Seltsimaja, MTÜ Rahula Külaselts tegevustoetuse taotlused, MTÜ Saue küla tegevustoetuse ja projektitoetuse „Saue küla suvepäev 2017“ taotlused, MTÜ Spordiklubi TATS projektitoetuse „MTÜ Spordiklubi TATSi Saku treeningrühma osalemine Eesti tiitlivõistlustel 2017. aastal ja maailma suurimal võrkpalliturniiril Soomes“ taotlus, MTÜ Saku Sporting projektitoetuse „Umea Jalgpallifestival 2017“ taotlus, MTÜ Saku Jäähoki Klubi projektitoetuse „Saku valla esindamine EMV jäähokis I ja III liigas 2017. aastal“ taotlus jäeti läbi vaatamata.

TEATRI- PÄEVAD

Saku Huvikeskuses
III kr saalis

OOTAME SIND

N 16. märtsil
AVATUD TEATRITUNDIDESSE

kl 14 8 - 10a noor, juh. näitleja Aita Vaher
kl 16 11 - 18a noor, juh. näitleja Aita Vaher

VAATAMA HUVIKESKUSE TEATRIRINGI MINIETENDUSI
kl 18.30 Noorem rühm - "Telekava"
Vanem rühm - "Lihtsalt Alice"

ÄRA MAGA MAHA!

R 17. märtsil kl 15
WORKSHOP IMPROTEATRI NÄITLEJAGA
www.improteater.ee

rohkem infot: www.sakuhuvikeskus.ee

PLANEERINGUTEATED

DETAILPLANEERINGUD

• Saku Vallavalitsuse 10.01.2017 korraldusega nr 32 algatati detailplaneering (DP), anti lähteseisukohad ja jäeti algatamata keskkonnamõju strateegiline hindamine (KSH) Saku valla Tännassilma külas Karksi maaüksusel. DP ala asub Saue valla piiri ääres Tännassilma-Laagri tee läheduses. Planeeritava ala moodustab Karksi maaüksus. Ala suurus on ca 1,60 ha. DP koostamise vajadus ja eesmärk on Karksi maaüksuse hoonestusala ja ehitusõiguse määramine ridaelamu ehitamiseks. Tegemist on Saku valla üldplaneeringu kohase DP-ga. DP algatamise hetkeks kogutud informatsiooni põhjal on vaja koostada DP-le muinsuskaitse eritingimused. Teisi eraldi täiendavaid uuringuid DP koostamise käigus teha vaja ei ole. KSH jäeti algatamata, kuna eelhinnaangust järeldus, et eeldatav oluline keskkonnamõju puudub. Planeeringu koostamise algataja, korraldaja ja kehtestaja on Saku Vallavalitsus.

Antud korraldustega on võimalik tutvuda Saku valla kodulehel: <http://www.sakuvald.ee/algatatud-detailplaneeringud> ning tööaegadel Saku Vallavalitsuses (Teaduse tn 1, Saku alevik).

• Saku Vallavalitsuse 14.02.2017. a korraldusega nr 145 algatati detailplaneering (DP), anti lähteseisukohad ja jäeti algatamata keskkonnamõju strateegiline hindamine (KSH) Saku valla Roobuka küla endiste aiandusühistute Oja, Restauraator, Astra, Vana Toomas ja Standard piirkonnas. DP ala asub Tõdva-Hageri tee ääres. DP ala moodustavad endiste aiandusühistute Oja, Restauraator, Astra, Vana Toomas ja Standard piirkond ning ala suurus on ca 19 ha. DP koostamise vajadus ja eesmärk on DP ala liikluskorralduse määramine

ne ning Roobuka maaüksuse jaotamine ja elamumaa krundi moodustamine koos hoonestusala ja ehitusõiguse määramisega. Tegemist on Saku valla üldplaneeringu kohase DP-ga. DP algatamise hetkeks kogutud informatsiooni põhjal ei ole vaja DP koostamise käigus teha eraldi täiendavaid uuringuid. Planeeringu koostamise algataja, korraldaja ja kehtestaja on Saku Vallavalitsus.

Antud korraldustega on võimalik tutvuda Saku valla kodulehel: <http://www.sakuvald.ee/algatatud-detailplaneeringud> ning tööaegadel Saku Vallavalitsuses (Teaduse tn 1, Saku alevik).

PROJEKTEERIMISTINGIMUSED

Saku Vallavalitsusele on ehitisregistri kaudu 30.01.2017 esitatud projekteerimistingimuste taotlus detailplaneeringu olemasolul Saku vallas Saku alevikus Kivisalu tee 11 (71801:005:0246) kinnistule abihoone püstitamiseks.

Tegemist on Saku Saku Vallavolikogu 19.09.2002 otsusega nr 59 kehtestatud Hiie-mäe kinnistu detailplaneeringu alal asuva krundiga pos 9. 01.07.2015 jõustunud ehitusseadustiku § 31 lõikest 1 tulenevalt korraldame projekteerimistingimuste andmise avatud menetlusena.

Alates 27.02.2017 kuni 12.03.2017 korraldame tööaegadel Saku Valla Maja (Teaduse tn 1, Saku alevik) teise korruse stendil ning valla kodulehel avaliku väljapaneku projekteerimistingimuste eelnõule. Projekteerimistingimustega suurendatakse ja nihutatakse 10 % ulatuses detailplaneeringuga määratud hoonestusala ning täpsustatakse arhitektuurilisi ja ehituslikke tingimusi. Avaliku väljapaneku jooksul on huvitatud isikul ja isikul, kelle õigusi võib projekteerimistingimuste andmine puudutada, võimalus esitada eelnõu kohta kirjalikke ettepanekuid ja põhjendatud vastuväiteid.

Vt <http://www.sakuvald.ee/projekteerimistingimuste-avalikustamine>

VALLAELU UUDISED

Saku vald jõudis kinolinale

Studios Sinisilm Films on valminud 7-minutilise Saku valda tutvustav film, kus muuhulgas sees ka suvel tehtud droonivõtted. Filmi esilinastus on 23. veebruaril vabariigi aastapäeva kontsertaktusel Saku Valla Maja saalis. Filmi tellis vallavalitsus. ☺☺

VIII Saku kiirmaleturniir Hans Tomsoni mälestuseks

29. jaanuaril toimus Saku Valla Maja suures saalis juba kaheksandat korda kiirmaleturniir, mis oli pühendatud Saku kauaaegse ja aktiivse maleelu hinge Hans Tomsoni mälestuseks. Tomsoni kui selle turniiri algataja meenutuseks oli väljas info tema tegemistest ning tema simultaanpartiide protokollid Paul Keresega ja Garri Kasparoviga.

Põhiturniiril osales 38 maletajat ja noorteturniiril 8 maletajat. Täiskasvanutest oli parim Kadrioru maleklubi maletaja Sergei Neff, kelle nimi graveeritakse Hans Tomsoni rändkarikale. Parim Saku maleklubi maletaja oli Enn Veskimäe, kes oli üldjärjestuses neljas, ja parim naine Valve Vahar Saue maleklubist. Tore oli tõdeda, et aktiivselt löid kaasa ka Saku noored. Noorteturniiri võitjad olid Paul Kang (6 p), Ralf Marten Raima (5,5 p), Kuldar Zilensk (4,5 p); tüdrukute parim oli Ita Miina Ulmas (4 p). Kõiki võitjaid autasustati karikate ja meenutega.

Turniiri korraldasid Eesti Maleliit ja Saku Maleklubi Saku vallavalitsuse ja teiste sponsorite toel. Lisaks Saku maletajatele oli osalejaid Raplast, Saue, Keilast, Nõmmelt ja mujalt. Turniiri avasid Hendrik Olde Eesti Maleliidust ja Enno Arulaid Saku Maleklubist. Järgmine turniir toimub novembris.

ENNO ARULAI, Saku maleklubi

Saku Rimi – iga päev üheksast üheksani

8. veebruari südapäeval avas endistes Säästumarketit ruumides Tallinna mnt 4 ukseid Saku mini-Rimi kauplus, mis on avatud iga päev kella 9–21.

Enne avamist oli mini-Rimi uste ette kogunenud avamispäevale kohane hulk rahvast, selline paras mini-summ inimesi. Esimestena jõudsid poele tiiru peale teha ja kassasse (neid on nüüd nelja asemel kolm) koolilapsed, keda oli märgatav hulk ja kellest mõni oli saabunud 14-kraadises pakases lausa T-särgi väel. Haaranud kiirelt soojad saidad (avamispäeva soodustus miinus 25%) ja rohelised joo-

gid, jooksid nad tundi tagasi. „Nii hea!“ kiitis üks koolipoiss, endal suu kreemisaiast tuhksuhkrune. „Koolipuhvetis selliseid ei ole.“

Need, kes enam koolikella järgi toimetama ei pea, võtsid aega kaubavalikut pikemalt uudistada. Soojade saidade ja pitsa lett ei jätnud aga neidki külmaks. Roheliste pudelite asemel olid eakamatel klientidel korvis aga kohvi- ja suhkrupakid ning tualettpaberirullid. Ikka see kraam, millel avamispäeval punased sildid ees olid – suhkur 75, banaanid 79 senti kilo.

☺☺

Säästumarketist Rimiks muutunud kaupluse suurim uuendus on värske saidade ja pitsa lett. Foto: ☺☺

Beebipered vastuvõtul Saku mõisas

24. jaanuaril võttis vallavanem Tiit Vahenõmm vastu septembri-, oktoobri- ja novembrikuus sündinud beebisid ja nende peresid. Kokku oli Saku mõisasse pidulikule vastuvõtule kutsutud 29 uut vallakodanikku. Ka seekord oli kutsutute seas üks paar kaksikuid. Selles vahemikus sündis Saku valda 18 poissi ja 11 tüdrukut. Valla logoga hõbelusikas, raamat „Pisike puu” ja traditsiooniline ühispilt mõisa kaunis saalis jäävad lapsele ta eluteel meenutama sünnivalda ning eakaaslasti.

Tähtsa sündmuse muutsid pidulikuks mandoliinidel musitseerinud Arvo Laud, Eevi Roos ja Maimu Hint ning lastekeskuse Saku Sofi laululapsed (pildil). Fotod: ☺☺

Lepatriinud mängisid sõpradele Rõõmumulle

Nõlvaku lasteaia lapsed käisid Saku sõprade juures teatris. Foto: Karolin Kabanen

Seoses saabuva sõbrapäevaga külastasid 9. veebruaril Saue valla Nõlvaku lasteaia lapsed koos õpetajatega Saku lasteaeda Terake, kus Lepatriinu rühma lapsed etendasid meile „Rõõmumullide“ etenduse, mis rääkis

abistamisest, lohutamisest ja headusest. Pärast etendust tantsisid, mängisid ja võimlesid Nõlvaku lasteaia lapsed Terakese liikumisõpetaja juhendamisel. Nõlvaku õpetajad said aga võimaluse uundistada Terakese rüh-

maruume ja toredaid tegemisi. Kahe valla lasteaia omavaheline sõbralik koostööhommik õnnestus suurepäraselt. Suur tänu näitlejatele ja nende juhendajatele. **KAROLIN KABANEN**, Nõlvaku lasteaia õppealajuhataja

TÖÖPAKKUMINE

Trappi Hotell (Trapi tee 3, Männiku küla) ja Peoleo Hotell (Pärnu mnt 555, Jälgimäe) pakub tööd **vastuvõtu administraatorile**. Kandideerimiseks palun võtke ühendust numbril +372 5621 3233.

Saku pritsimehed Nõlvaku lasteaias

ANNE TARVIS

Nõlvaku lasteaia õpetaja

13. jaanuaril külastasid Nõlvaku lasteaeda Saku priihtahtlikud pritsimehed. Laste elevus oli suur, kui päästeauto lasteaia õuele sõitis. Õnneks ei olnud tegemist õnnetuse või tulekahjuga, vaid programmiga „Tulest targem“, mida tulid tutvustama Saku vabatahtlikud päästjad Tammemäel asuvast komandost.

Saalis arutlesid Karu-Sellide rühma lapsed koos kahe Saku priihtahtliku pritsimehega, et mis see tuli üldse on ja milleks me tuld vajame. Arutleti, kas tuli on kasulik või kahjulik. Lapsed jõudsid ühise arutelu käigus järeldusele, et tuli on kasulik, aga tulega peab oskama käituda. Lastega koos arutleti veel, millistes olukordades peab kutsu- ma appi päästjad. Saadi teadmi- si, kuidas ohutult küünlaid põle- tada, kuidas tulekahju tekkida võib ning mida peab tegema tule- kahju korral. Tuletasime meelde ka numbri, kuhu tuleb õnnetuse korral helistada. Õn- neks oli see lastel hästi meeles ning kõik hüüdsid ühest suust

Vikerkaare rühma lapsed tuletõrjeautot uudistamas. Foto: Merle Perm

üks-üks-kaks.

Lastel oli võimalus näha oma silmaga, milline näeb välja täis- varustuses tuletõrjuja. Oluline info oli see, et nad päästeamet- nikku ei kardaks ega õnnetuse korral ennast tema eest peidaks. Selgituseks, et kaitsekostüümi all on täiesti tavaline mees, tut- vustas päästeametnik kogu sel- jas olevat varustust. Lõpetuseks said lapsed praktiseerida evaku- eerumist ning saalist lahkuti roomates, nagu tulekahju korral

tegema peab.

Samal ajal oli lasteaia teistel rühmadel võimalik õues tutvuda päästeautoga ning selles leidu- vate töövahenditega. Pääste- ametnikud rääkisid, milleks ja kuidas neid kasutatakse ja miks nad alati õiges kohas peavad olema. Laste seas tekitas suurt elevust muidugi sireeni kuula- mine ja vilkuvad tuled.

Päev õnnestus tänu Saku va- batahtliku päästekomando tar- kadele ja sõbralikele töötajatele.

Sael avatakse eakate pansion

Sel kevadel avab pereettevõtte Arthmann OÜ Sakust 8 kilo- meetri kaugusel Sael ühe ko- duse pansionaadi, kus eakad või kerge puudega inimesed saavad olla hooldusteenusel nii lühe- mat aega kui ka pikemalt. Esi- mesel aastal kavatakse pak- kuda kuni 8 kohta ning esimes- tele klientidele pakutakse tee- nust hinnaga 800 eurot kuus.

Saue Pansion asub Saue linna südames kahekordses kivima- jas. Pansioni loojate sõnul soo- vivad nad tekitada alternatiivi suurtele sanatooriumi või ühis- elamu tüüpi eakate hooldekodu- dele ning pakkuda õdusat era- maja keskkonda ümbritseva aia ja kõige selle juurde kuuluvaga. „Meie pansioni elanik peaks tundma end pigem sellise kesk- misest suurema pere liikmena kui hooldekodu elanikuna. Ole- mine on meil privaatsem ja sel- levõrra kodusem,“ ütles Arthur Raichmann, kelle sõnul pakuvad nad üldhooldusteenust ehk taga- vad turvalises keskkonnas toi- metuleku täisealisele isikule, kes terviseseisundist, tegevusvõi- mest või elukeskkonnast tulene- vatel põhjustel ei suuda kodustes tingimustes ajutiselt või püsivalt iseseisvalt toime tulla. „Ravitee- nuseid, arstiabi ja ka näiteks ise- seisvalt liikumisvõimetute ini- meste hoolekande teenuseid me paraku osutada ei saa.“

Ta näeb pansionaadi elaniku- na inimest, kes peab lugu era- majast ja seda ümbritsevast aiast, kes soovib ehk õues peen- ra peal nokitseda või jõudumöö- da puu- või mõnda muud käsi- tööd teha. „Me ei taha ära võtta võimalust sügisel pisut reh- hitseda, talvel natuke lund lüka- ta ja suvel aias seeni grillida,“ lausus ta. „Sellest võiks kujune- da koht, kuhu eakas inimene, kes üksi oma kodus enam hak- kama ei saa, kutsub kaasa oma eluaegse sõbra või sõbranna. Meie pansionaati võiksid tulla elama ühist minevikku, tausta või huvialasid omavad inime- sed. See võiks kujuneda näiteks muusikute koduks, kultuuriini- meste pansionaadiks, koduks ettevõtlikele eakatele.“

Rohkem infot kodulehelt www.sauexpansion.eu. ☺☺

Suomi
Finland
100

MTÜ Metsanurme ja Saku Valla
Noortekeskuse ÜHISALGATUS:
Tähistame Soome 100. sünnipäeva!

Kutsume kooliealisi noori osalema loomingulise panusega!

- 1.- 4. klassi õpilastelt ootame **JOONISTUSI** teemadel „Soome loodus“ või „Soome-Eesti sõprus“. Pildid suurusega A4 või A3 tuua Saku Noortekeskusesse kuni 1. juunini 2017. Pildid digitaliseeritakse, originaalid kingitakse Soome sõprusvaldadele Liperile ja Ylöjärville.
- 5.-9. klassi õpilastelt ootame **DIGITAALSEID POSTREID**, mis sobivad väljaprindiks suuru- sega A3 või A2. Teemaks „Soome lugu 1917-2017“ (oma valikul 100 aasta lugu alateemadel kultuur, toit, ajalugu, arhitektuur, riiklus jne.) Postrid võivad olla koostatud meeskonnatööna.
- 10.- 12. klassi õpilastelt ootame **REFERAATE** teemadel „25 aastat Saku-Liperi sõprussuhteid“ või „25 aastat Saku-Ylöjärvi sõprussuhteid“ või **ESSEESID** teemal „Eesti ja Soome 25 aasta pärast“. Referaadi pikkus 8000-10000 tähemärki, võib koostada ka kahe autori poolt. Essee pikkus ca 5000 tähemärki. Postrid, referaadid ja esseed saata aadressile soomesaku100@gmail.com kuni 10. novembrini 2017.

SUURE JUUBELI VÕTAME KOKKU KAHE SÜNDMUSEGA:

8. detsembril 2017
AKTUS-KONVERENTS Soome 100
Kurtina koolimajas
- külalised Soomest
- loominguliste tööde esitus

9. detsembril 2017
SINI-VALGE SOOME PIDU
Metsanurme külakeskuses
- ansambel Julkkiset (eesti k Prominent)
- puhvet soome söögi-joogiga

Sotsiaaltransport päästab liikuma

85-aastane Ella elab koos oma 62-aastase poja Kallega, kes pärast naisest lahutamist kolis ema juurde kortermaja viimasele korrusele. Kuna Ellal oli treppidel liikumine raske ja Kalle isa suri juba aastaid tagasi, tõi toidu poest koju Kalle.

Eelmise aasta lõpus haigestus Kalle aga tõsiselt ja kaotas töö. Ta pidi hakkama kolm korda nädalas Tallinnas ravil käima, kuid haigus on nii tõsine, et ühis-transportiga ta ravile sõitma võimeline ei ole. Samuti ei suuda Kalle käia enam poes.

Sotsiaaltöötaja mõistis, et selle pere puhul ei piisa ainult sotsiaaltranspordi korraldamisest, vaid pere vajab lisaks koduteenust, sealhulgas tuleb neile viia

ka toitu ja ravimeid. Igal teispäeval, kolmapäeval ja reedel ootabki Kallet nüüd päevakeskuse saadetud sõiduvahend, mis viib mehe arstile ja toob õhtul koju. Sotsiaaltranspordi saamiseks piisas sellest, et Kalle võttis telefonitsi ühendust päevakeskuse spetsialistiga (tel 604 1731) ning andis teada, millal ja kuhu on vaja sõita, samuti seda, kas ta vajab neil päevil saatjat või abivahendit. Nendel päevadel, kui Kalle peab viibima pikalt haiglas ravil, toob hooldustöötaja Ellale poest kõik vajaliku ning aitab ka koduseid toimetusi teha. Puhtaks on saanud näiteks kõrgemate kappide pealsed.

Kalle sissetulekud on aga nii väikesed, et ta ei suuda päeva-

keskuse osutatavate teenuste eest tasuda. Eesti Vabariigi seaduste kohaselt on oma laste või vanemate ülalpidamise eest kohustatud tasuma sel juhul vastavalt siis kas vanemad, vanavanemad, täisealised lapsed või abikaasad. Kuna aga Kalle ja Ellal ei ole selliseid lähedasi, kes seda võiksid teha, siis tuli taotleda toetust vallalt ja vald sai perekonda teenuste tasumisel aidata ning Kalle saab keskenduda terve taastamisele.

Kokkuleppe kohaselt jätkab hooldustöötaja perekonna abistamist seni, kuni abi on vaja. Pere toimetulekut ja abivajadust hindab sotsiaaltöötaja, kellega pere regulaarselt kohtub.

Saku Päevakeskus

Sotsiaaltransport

on sotsiaalteenus, mille eesmärk on võimaldada puudega isikul, kelle puue takistab isikliku või ühissõiduki kasutamist, kasutada tema vajadustele vastavat transpordivahendit tööle või õppeasutusse sõitmiseks või avalike teenuste saamiseks.

Sotsiaaltranspordi hind: vallasine sõit on tasuta, kuni 20 km – 0,64 eurot, kuni 50 km – 1,28 eurot, kuni 120 km – 3,20 eurot, üle 120 km – 6,39 eurot.

Teenuse saamiseks tuleb helistada Saku päevakeskuse telefonile 604 1731.

Tagasiside eelmisele loole

Jaauarikuu ajalehes ilmunud üksi elava eaka Mati lugu tõi ajalehe toimetusse palju tagasisidet ja pani küsima ka teiste teenuste kohta, nagu soodushinnaga juuksuri- ja jalahooldusteenus, mis ei ole aga oma olemuselt sotsiaalhoolekandeseaduse mõistes sotsiaalteenused. Seadus paneb kohalikele omavalitsustele kohustuse osutada vähemalt kümnet sotsiaalteenust, milleks on koduteenus, väljaspool kodu osutatav üldhooldusteenus, täisealise isiku hooldus, tugiisiku-, isikliku abistaja, sotsiaaltranspordi-, eluruumi tagamise, varjupaiga-, turvakodu- ja võlanõustamisteenus. Omavalitsus peab tagama, et nimetatud teenused oleksid abivajajale olemas, kuid jätab võimaluse valida, kas vald osutab neid teenuseid ise või ostab neid sisse mõnelt teenusepakkujalt, tehes koostööd naabervalla või -linnaga.

Saku päevakeskus osutab praegu ise koduteenust, tugiisikuteenust lastele ja peredele ning sotsiaaltransporditeenust. Lisaks neile

osutab päevakeskus raske ja sügava vaimupuudega inimestele sotsiaalteenustena päevahoiuteenust ja kolme riikliku korraldusega erihoolekandeteenust vaimu- ja psüühikahäiretega inimestele: igapäevaelu toetamise-, toetatud elamise ja töötamise toetamise teenust.

Lisaks sotsiaalteenustele on päevakeskuses võimalik kasutada toetavaid teenuseid, nagu pesta ja kuivatada pesu, kasutada pesemisteenust ning tellida vajadusel sooja toitu. Kõikide nende teenuste eesmärk on toetada toimetulekut.

Teenused on tasulised. Kohalik omavalitsus hindab, millist abi isik vajab ning kui palju suudab abivajaja ise sotsiaalteenuste eest maksta ja kui palju aitab vald. Põhimõte on, et abi ei tohi raha puudusel andmata jääda. Kui kohalik omavalitsus on välja selgitanud abi vajaduse, tuleb leida teenusepakkujat ning juhatada abivajaja sobiva teenuseosutaja juurde. **SAKU PÄEVAKESKUS**

Vorsti- ja lilletegu Kiisa vabaajakeskuses

LINDA KOUGIJA,
töötoas osaleja ja kasusaaja

24. jaanuaril kogunes Kiisa vabaajakeskusesse hulk huvilisi, kes ei kartnud oma julgust proovile panna, sest algamas oli veretöö! Vorstimeistri Vaike-Laine Kaljuvee ja lillemeistri Irene Gurjevi juhendamisel tehti kodust verivorsti ja vormiti kaudneid lilleõisi.

Soolikad, puder, veri ja maitseained olid samad kui minu lapsepõlves Saaremaal, kuid tookord läks see pudru toppimine soolikatesse kiiremini. Kas viga oli meis või hoopis soolikates – tont seda teab. Vanasti toimus vorstitegu peeruvalgel (lapsed näitasid keedupotti peeruvalgust, et perenaine vorste

lõhki ei keedaks) ja toppimistöödel oli abiks vorsti püss ehk plekist torbik, nüüd aga mingi trehter. Tol aal tehti korraga palju vorsti. Valmis kuumad rõngasvorstid pandi laiadesse punutud korvidesse pikkadele rukkilõlgedele. Kui olid jahtunud, riputati aga sahvrisse lae alla luua või leivalabida varrele ripuma, et kassid ja hiired ligi ei pääseks. Vanasti pidi vorsti jaguma kolmekuningapäevani. Kiisal said aga krõbedad vorstid juba sama päeva õhtuks otsa – nii head tulid.

Teine pool päevast kulds tekstiilist lillede valmistamiseks, mis oli vorstiteost ikka palju keerulisem. Ja kui palju abivahendeid – see võttis silme eest kirjuks! Tublimad said üsna rut-

Soolikad, puder, veri ja maitseained olid samad kui lapsepõlves, ainult peeruvalgus oli puudu. Foto: Ene Märits

tu nipile pihta ja oma lilled „õitsema“, teised jätkavad järgmisel korral.

Kutsun kõiki nobenäppe ja

neid, kellel kodus istumisest „siiber“, meiega ühinema. Kiisal on nii palju, millest osa saada ja milles kaasa lüüa!

Piiskop Tiit Salumäe Saku palvemajas

MAGNE MÖLSTER, EELK Saku Toomase koguduse pastor

5. veebruaril külastas Lääne piirkonna piiskop Tiit Salumäe Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku (EELK) Saku Toomase kogudust, kes tähistas oma neljandat sünnipäeva.

Oli pidulik jumalateenistus, kus teenisid kohaliku õpetajana siinkirjutaja koos piiskopiga. Piiskop õnnitles oma kõne alguses Saku kogudust nelja aasta vanuseks saamise puhul. Ta jutlustas „Küünlapäeva evangeeliumi” põhjal, kui 40 päeva vana Jeesus-laps viidi Jeruusalemma templisse, et teda seada Issanda ette. Templis võtsid lapse sülele kaks prohvetit, Anna ja Siimeon, kes ennustasid tema üle. „Täitunud prohvetlikke ettekuulutusi saame hinnata ainult tagant järele. Sellepärast me teame ka Annast ja Siimeonist ning austame neid prohvetitena, kuid me ei tea, miks just nemad Jeesuses ammu oodatud Messia ära tundsid: kas oli see kaasasündinud anne, elukogemusest lähtu-

Piiskop Salumäe külas Saku Toomase kogudusel. Foto: Ranno Seppel

nud võime või otsene Jumala inspiratsioon,“ kõneles piiskop.

Muusikaliselt teenisid kaasa Lea Pukk (elektrooniline pill), Alar Pukk (laul) ja Marie Saame (fidel). Pärast teenistust õnnitles kogudus piiskoppi sel puhul, et ta sai esimesel jõulupühäl 65-aastaseks. Ühiselt söödi koguduse tüdrukute klubi valmistatud sünnipäevatorti.

EELK Saku Toomase koguduse asutasid küünlapäeval 2013. aastal 12 liiget. Täna on

liikmeid 84, kellest 53 on nooremad kui 39-aastased. Koguduse äsja valminud 2016. aasta aruandes rõhutatakse koguduse aktiivsust. Rõõmustav on, et meil on 44 vabatahtlikku ja palju erinevaid rühmasid, eriti laste- ja noortetöös. Suuremad ülesanded koguduse ees on majandusliku olukorra parandamine, inimeste kaasamine koguduse töösse ja leerikooli, lisaks loomulikult uue kiriku ehitamine, millest pikemaalt järgmises lehes.

MÄRTS 2017

EELK SAKU TOOMASE KOGUDUSES

L 04.03 kl 11-14 Tüdrukute klubi
P 05.03 kl 15 Jumalateenistus
P 12.03 kl 13 Pühapäevakool 7-12a
P 12.03 kl 15 Noortejumalateenistus (pühapäevakool 0-6a)
T 14.03 kl 18.30 Koguduse piiblikool: Saalomoni - tarkuse kuningas
L 18.03 kl 18 Noorteõhtu
P 19.03 kl 15 Jumalateenistus
P 26.03 kl 13 Pühapäevakool 7-12a
P 26.03 kl 15 Jumalateenistus (pühapäevakool 0-6a)
 Alustanud leerikooliga on võimalik liituda veebruari lõpuni. Info ja registreerimine magne.molster@eelk.ee
 Koguduse õpetaja Magne Mölster, 5919 7802 / magne.molster@eelk.ee

Koguduse koduleht: saku.eelk.ee

Kiisa Aptek
 HOOLIME SINU TERVEIST!

**NÄGEMISKONTROLL
 KIISA APTEEGIS**

13. märts 2017 kell 11-19

Nägemiskontrolli teostab
Silmaoptika OÜ

REGISTREERIMINE
telefonil 600 3601

Hind 10.- €

Koolivaheajal lapsed hoitud!

Lapsehoiust Inglitiib ja Männirahu Mõtemaja toimuvad koolivaheajal raske ja sügava puudega lastele (0–17a) laagrid.

Esimene vahetus: 20.02–23.02.2017

Teine vahetus: 27.02–3.03.2017

Laagrid hakkavad toimuma ka kõikidel teistel koolivaheaegadel!

Asukoht: **Inglitiib** Harkujärvel Harkujärve kirikus Kiriku tee 2
Männirahu Keibul Padise vallas Harjumaal

Lapsehoiuteenus on lapsevanemale **TASUTA!** Kohtade arv piiratud!

Huvi korral võta ühendust:

gahtlin@gmail.com

keili.kollamaa@gmail.com

**NÄGEMISKONTROLL
 ja PRILLIMÜÜK
 SAKUS!**

**Kutsume vallaharvast
 oma silmi kontrollima ja prille ostma!
 Ootame teid**

8.03.2017 alates kella 10.00

Saku Päevakeskuses aadressil Pargi 27

**Nägemiskontrolliks tuleks EELNEVALT REGISTREERIDA
 telefonil 38 52 603 või 56 98 1972**

Silmakontroll maksab 10 eurot ja prillitellijale tasuta!

Invaabivahendid müük-laenuvus-nõustamine

**Invaabivahendite müük ja
 laenuvus abivahendikaardiga
 soodustingimustel.**

Valikusse kuuluvad: ratastoolid, rulaatorid,
 kargud, mähkmed, hooldusvoodid,
 abivahendid tualetti ja vannituppa.

Asukoht:

**Ehitajate tee 109b
 Tallinn**

**Telefon: 56 971 088
 www.invaabivahendid.ee**

EGERO
 abivahendid

Alma Kallion 90

VICTORIA PARMAS

12. veebruaril tähistas Saku kauaaegne ajalooõpetaja, koorilaulja, eakateühingu aktiivne liige ja kroonik oma 90. sünnipäeva. Kui proua elutoa kaminaäärel poleks olnud õnnitluskaarte, mida ehtisid kuldsed 90-d, sellist vanust küll ei usuks.

„Tervisel pole häda midagi, jalad liiguvad ja pea on selge, nii et võib edasi põrutada,“ ütleb sünnipäevalaps vallavalitsuse delegatsioonile, kes valla kuld-märgi omanikule õnne ja tervist soovib. Hoolimata toataiest lilledest leiab juubilar veel mõned tühjad vaasid, paneb lilled vette ja juhatab külalised kohvilauda. Suurem pidu sai peetud laupäeval Saku mõisas, kuid õnnitlejaid jätkub veel esmaspäevalgi.

„Sain 28 telefoniõnnitlust,“ teatab tuli hingeline kroonik, kes on kirja pannud nii oma noorpõlvemälestused kodukoha Ridalal elust kui ka näiteks vanemate pulmapeo kirjeldused, rääkimata Saku eakate ühingu, Tuljaku koori ja kooli kroonika pidamisest. „Ridalas ei ole aga enam mitte kedagi alles ei minu ega ka järgmisest põlvkonnast. Kui seda teada sain, siis alles mõtlesin, et appi! appi! olen ikka vist vana küll!“

Perekonnakroonika lehekülgedelt vaatavad aga vastu fotod tänase juubilar ema sünnipäevatoritidest, millel peal numbrid 102, 103 ja 104. Seal on ka pildid koduaiast ajast, mil tütar Ülle kastanimuna mulda pani. „Kuidas me ootasime seda esimest õisikut,“ meenutab Alma ja näitab läbi akna hiigelsuurele puule, mille õisikuid ei jõua enam ammu keegi üle lugeda. Oma pulmade kohta ütleb ta aga, et need olid väga tagasihoidlikud.

„Mul polnud isegi valget kleiti, ajad olid väga rasked,“ nendib 90aastane proua, kel on veel praegugi alles pulmapäeval seljas olnud kirju kleit, mida ta vahel selga paneb. Kuna Alma juba on kord koguja hingega, siis on tal alles ka kõik laulupeo teatmikud aastast 1950, mil ta esimest korda peol laulis, ja mõ-

ned mehe vanemate eestiaegsed kavad ka. Kui Alma aga klassikokkutulekutele läheb (lendusid on tal Sakus olnud kuus), siis võtab ta kaasa klassijuhataja komсомoliaegsed tööplaanid, et koos õpilastega meenutada ja naerda, et olid alles ajad.

Kooli kokkutulekutel ning pidudel on Alma alati kohal, nii nagu ka päevakeskuses või vallamajas toimuvatel üritustel või diabeetikute seltsi väljasõitudel, olgugi et ta ise diabeetik pole. Päevad on tal oma sõnutsi üsna kindlalt planeeritud.

„Neid näppudega liigutamise vidinaid ja arvutit ma ei kasuta, aga ma loen palju. Enne kui lähen mõnele näitusele, töötan teema korralikult läbi. Näiteks viimati käisin tütreaga Lennusadamaskas viikingite näitusel ja enne seda lugesin kolm raamatut läbi. Ja kirjutada on ka veel oi kui palju! Vanu asju tuleb mäletada, aga eluga tuleb kaasa minna, pole mõtet praegust elu vana ajaga võrrelda. Ükski inimene ei

Piisab Almal vaid sünnipäevaks lapselapse koostatud raamat avada, kui sealt vastu vaatavate inimeste lood muutuvad elavaks ja sa võid end neid kuulama unustadagi. Foto: SS

mõttele enam nii nagu 50 või 100 aastat tagasi. Meie pidime näiteks ka laupäeviti tööl käima. Praegused noored unistavad aga hoopis sellest, et ei peaks esmaspäevast reedeni 8–17ni tööl käima. Soovitakse rohkem aega endale. See lihtsalt on nii. Seda aga ärge kartke, et meil siin Eestis midagi välja sureb. Vaadake või Sakut – kõik läheb ikka edasi ja paremaks!“

Eesti otsib tööraamatut

Sotsiaalkindlustusamet kutsub inimesi, kes ei saa veel pensioni ja on töötanud enne 1999. aastat, tooma oma tööraamatud sotsiaalkindlustusametisse. Töötamise andmed sisestatakse ning tulevikus on vajalik info pensioni määramiseks juba elektrooniliselt olemas. Tööraamatute esitamiseks ajalist piirangut ei ole. Sotsiaalkindlustusameti hüvitiste osakonna juhi Kati Kümniku sõnul ei ole tööandjal enam tööraamatu pidamise kohustust. Täna töötajate tööraamatutes on väga oluline informatsioon kuni 1999. aastani välja teenitud pensioniõigusliku staaži kohta. Kümniku sõnul arvestatakse alates 1999. aasta algusest pensioniks vajalikke andmeid sotsiaalmaksu alusel ja see info on elektrooniliselt kättesaadav. „Andmeid töötamise kohta enne 1. jaanuari 1999. aastat ei ole aga registrites ja neid tuleb inimestel dokumentide alusel endiselt tõendada. Palume oma tööraamatud, töölepingud ja muud töötamist tõendavad paberid kindlasti alles hoida ja sotsiaalkindlustusametisse tuua just neil inimestel, kes on töötanud enne 1999. aastat ja kellele amet veel pensioni ei maksa,“ ütles Kümnik. Tööraamatu võib tuua inimene ise või tööandja. Tööraamatu võib saata posti teel (Endla 8, Tallinn 15092) või tuua sotsiaalkindlustusameti klienditeenindusse üle Eesti.

Sotsiaalkindlustusameti infotelefon on 16106 või 612 1360, vt ka www.sotsiaalkindlustusamet.ee/klienditeenindused.

KAILI UUSMAA
Sotsiaalkindlustusamet

Kiisa Rahvamajas

10.märts
Kell 19.00
Esietendus

Piire ületades

Autor
ja lavastaja:
Tiiu Rõuk

Mängivad:
Rita Bergmann
Vaige Urgard
Marianne Õun
Kristi Hunt

Etendus on tasuta

PÄEVAKLÕPS

RESTIST RESTORANIKS: Männiku küla lindudel on vedanud, sest ühe pere pesukuivatusrest koduõuel muutub talvel rikkalikuks restoraniks – pekitükid, rasvapallid ja päevalillseemned. Ning kohtade puudust ei ole tarvis karta. Foto:

Põnevaid leide Saku ajaloost

HANNA MILLER,
raamatu „Revali ja Peterburi vahel“ tõlkija

Memuaare lugedes võib tihti peale sattuda põnevatele seikadele. Eriti paeluv on see siis, kui leitu puudutab paika, kus parasjagu ise oled! Nii juhtus see minuga, kui istusin hubases Saku raamatukogus, käsil Henning von Wistinghauseni koostatud ja välja antud raamatu „Revali ja Peterburi vahel“ tõlkimine eesti keelde. Wistinghausen oli põline Saksa diplomaat, kes oli muuhulgas Saksamaa Liitvabariigi esimene suursaadik Eestis pärast taasiseseisvumist (1991–1995) ning kelle suguvõsa kodumaaks Eestimaa oli üle 300 aasta.

Raamat ilmus 2016. aastal kirjastuses Argo. Kogumik, kuhu koostaja on valinud 17 baltisakslase mälestused, räägib elust Eestimaa eri paigus läbi kahe sajandi. Kõige muu hulgas on ka paar põnevat episoodi Sa-

kust. Näiteks kas Saku rahvas teab, kuidas siinkandis 1917. aastal „metsa langetati“.

Katkend Otto von Kurselli (1884–1967) mälestustest

Pioneeripataljon, kuhu ma aluses kuulusin kompanii noorema ohvitserina, oli liidetud Tallinna kindluse arvuka insenerikorpusega, mis pidi hoolitsema eelkõige Tallinna ümbruskonna ja Lääne-Eesti kindlustuste eest. Nii tuli Saku mõisas mõnedesse kohtadesse kavandatud (aga mitte kunagi teostatud) kaitsekraavide ees metsa maha võtta.

Sain ühel päeval [1917] ülesande neid metsalangetusi kontrollida, st lugeda üle langetatud ja virnastatud puutüvede arv ning saetud ja virnastatud palikide ruumimeetrid vastavalt nimekirjale, kuna riik andis korralduse hüvitada väeosa tehtud töö vastavalt langetatud puude arvule. Sellistel puhkudel levinud meetodite kohaselt voolas raha toona aga mitte vastava väeosa kassasse, vaid juhtiva ametniku taskusse – antud juhul siis polkovnik Frolovi omasse Tallinna insenerikorpusest.

Puuvirnade kontrollimisel Saku metsas sattusin suuremale metsasihile, kus märkasid enda

üllatuseks üksteisest parajalt suurtel vahekaugustel seisvaid sõdureid, kes töötasid usinalt viikatitega. Milleks? Miks? Siis nägin, et kogu sihi ulatuses oli istutatud väga noori puutaimi – igati arvestatav tükk tulevast metsa! Ja seda kõike hävitati viikatitega ühe truuusetu ametniku rahakoti huvides, sest vastavates „kõrgemale poole“ saadetud aruannetes nimetati mahaniidetud taimi langetatud puudeks ja vastavalt sellele nende eest ka maksti...

Mind ärritas Frolovi jultumus, mulle tegi viha, et siin hävitati ühe varga meelega tulevast Eestimaa metsa ja ma koostasid kärelda raporti oma pataljonikomandörile. Viimane luges selle kohe läbi ja palus mind südamest see äärmiselt piinlik raport kohe tagasi võtta, sest muidu peaks ta selle edasi saatma kardetud kindlusekomandandile, admiral Gerassimovile ja see oleks ju väga ebameeldiv.

Kuna jäin aga oma raportile kindlaks, läks piinlik kiri komandandile edasi ja ennäe: mõne päeva pärast kutsuti mind range admiralijuurde.

Kuidas lugu edasi läks ja muustki huvitavast, saab lugeda juba raamatust.

Pilates ehk mõtestatud liikumine

Õeldakse, et igasugune liikumine on tervisele hea, eriti aga mõtestatud liikumine. Selleks annab võimaluse pilatese-nimeline treening. Sakus saab pilatest harrastada stuudios 5NÖÖPI, mis on vallamaja kolmandal korrusel tegutsenud juba üle kolme aasta. Stuudio omanik, Jana Tiitus, alustas tööd pilatese õpetajana kaheksa aastat tagasi.

Pilatese treeningsüsteem keskendub rühihaste treenimisele ja kerelihaste tugevdamisele. Vähene liikumine, sundasendid ja puudulikud teadmised sellest, kuidas keha toimib, tekitavad paljudel inimestel pingeid ja valusid lihastes ja liigestes. Halb rüht võib põhjustada pea-, kaela- ja seljavalusid ning isegi seedepeoleeme.

Targalt juhendatud pilatese treening aitab maandada pingeid, vabastada keha valudest ja leevendada ka vaimset stressi, kuna treening nõuab suurt keskendumist harjutustele, lastes samas meeltele argimõtetest puhata. Mõnikord piisab vaid väikestest muutustest kehahoius, et inimest aidata. Boonuseks on trimmis keha, jõud ja paindumus. Treening sobib igas eas ja kehalises vormis inimesele.

Saku pilatese stuudios 5NÖÖPI on treeningud jagatud tasemeti – alustajatele ja edasijõudnutele. Rühmatreeningus saab käia hommikuti ja õhtuti. Võimalik on treenida ka personaalselt spetsiaalsetel treeningseadmetel. Aeg-ajalt toimuvad õpetaja Jana Tiituse juhendamisel rohkem õpitoad, et teemasse veel rohkem süveneda. Järgmine õpituba „Hea rüht = hea enesetunne“ toimub juba pühapäeval, 5. märtsil. Täpsem info www.pilatessakus.blogspot.com või telefonil 520 6927.

KUULUTUSED

Nõmme Juuksuris juukselõikus 9-12 €, geellakk 15-20 €, maniküür, pediküür 10-20 €. Vt www.nommejuuksur.ee, Pärnu mnt 303, Võsu peatus, bussid nr 10, 27, 33. Tel 655 5327

Wavin Estonia OÜ pakub tööd **laotöötajale** märtsist novembrini. Soovitatav tööstukil töötamise kogemus. Kontakttel 650 6840

▲ Eesti jääpallikoondisesse MMil kuulus neli Saku uisumeest. Kui Hii-naga mängus maitsti võidurõõmu, siis Eesti-Kanada kohtumisel tuli tunnistada vahtralehemaa paremust. Fotod: Hans Löfgren / Trollhättan

Saku mehed Trollhättanis jääpalli MMil

ARGO SERVET

Neli Saku meest esindasid Eestit 2017. aasta jääpalli maailma-meistrivõistlustel Rootsi linnas Trollhättanis, võites neli ja kaotades kolm mängu. B-grupi mängudes osales 10 riiki ning Eesti koondises olid sakukatest Marek Leet, Argo Servet, Anthony Enden ja Argo Sikk. Tegelikult oli Saku Jäähoki Klubi mängijaid meeskonnas lausa kuus, st pea pool võistkonda.

Kuigi Eesti koondis sõitis MM-ile ainult ühe varumehega, olid kõik mängijad väge täis ja andsid endast parima.

Kõik riigid on osalenud mitmel aastal MM-il ja iga aastaga on mängu taktika, tehnika ning oskused võistkondadel paranenud. Üldiselt võib öelda, et 2017. aastal oli grupis kaks selget liidrit – Ungari ning Kanada – ja kaks veidi nõrgemat – Hiina ning Somaalia. Muud riigid on

taseme pooltest võrdsed.

Kuigi mängijate arv oli piiratud ja mängu oli päevas kohati kaks, pidasid kõik vapralt vastu.

Eesti koondise võidud MM-il: Eesti 11:1 Hiina, Eesti 3:2 Holland, Eesti 2:1 Tšehhi, Eesti 10:0 Somaalia. Eesti kaotused MM-il: Kanada 8:0 Eesti, Jaapan 5:0 Eesti, Ukraina 8:6 Eesti.

Mängude protokollid lehel: <http://bandycup.com/wcsb/tournament-schedule-2/>

Saku jäähokimehed hetkel Eesti tipus

Jäähokimeeskondadel Saku ON ICE I ja Saku ON ICE II on Harastajate Hoki Liigas vastavalt I ja III tugevusgrupis kakskolmandikku mängudest peetud. Kui Saku esindusmeeskond on endale juba enne kahte viimast kohtumist meistritiitli kindlustanud, siis duubelmeeskonnal on turniiri lõpuni mängida veel 8 mängu ja hetkel hoitakse 8 meeskonna seas samuti esikohata. Duubelmeeskonna eesmärk ongi tuua esmakordselt klubi ajaloos selles sarjas võit koju.

Sel hooajal on klubi plaanides veel osalemine koondvõistkonnaga EMSL Jõud Talimängudel, kus esindame Harjumaad ja oleme tänu eelmisel aastal saavutatud teisele kohale otse finaali arvatud.

Märtsi lõpus toimub valla juubeliaasta raames jäähokiturniir, kus lisaks klubi liikmetest moodustatud segavõistkondadele osaleb Saku vallas asuva ettevõtte DSV meeskond. Kutsed on saadetud sõprusvaldade meeskondadele Soomes ja Rootsis.

Saku jääväljakul oleme vaatamata keerulistele ilmaoludele saanud ka tosina päeva jooksul uisulaenustust ja väljakut avatuna hoida. Loodame, et talvekülma jagub veel mõnda aega.

Kel on huvi ühineda Saku Jäähoki Klubi täiskasvanute meeskonna treeningutega, mis toimuvad E, K, R kell 21 Škoda jäähallis, palun võtta ühendust minuga tel 505 4832. L ja P kell 11 ootame aga treeningutele 5–7aastasi lapsi, kaks esimest korda on tasuta. Treener Kaupo Kaljuste, info@sakuhoki.ee.

PEETER LEIDMAA

5NÖÖPI
PILATESE STUUDIO

Pühapäeval, 5. märtsil
kell 12.00–13.30

Saku Pilatese studios 5NÖÖPI
(Teaduse tn 1, III korrus, ruum 323)

õpituba
**HEA RÜHT =
HEA ENESETUNNE**

Osalustasu 6 eurot
Info ja registreerimine:
www.pilatesakus.blogspot.com
tel 52 06 927

Saku
Huvikeskuses
on võimalik
mängida ja õppida

bridži.

Edasijõudnud ja algajad
huvilised on oodatud
esmaspäeviti
algusega kell 19.

Võta julgelt ühendust
telefonil 566 94080 või
sakubridz@gmail.com

**KOLM ÜHES 26. veebruaril 2017
METSANURMES**

- Kell 11 soojendusvõimlemine vabariigi terviseks - tähistame liikumisega EV 99. sünnipäeva
- Kell 11.20 SUUSAMATK Metsanurme-Üksnurme matkarajal (9 km)
- Kell 14.00 VASTLALIUG KELGUMÄEL ja lambatallede silitamine Rehemetsa talus

Kuna lehe trükkimiseku hetkel pole teada, kas 26.02. lund jagub, siis infoks, et lume puudumisel toimuvad JALGSIMATK ja VASTLAMÄNGUD. Matkalistele puhkekohas rukkililletee ja odrakarask, matka järel vastiaklassika – hernesupp ja kuklid!

Korraldab MTÜ Metsanurme
Toetavad RMK ja Saku vald

Pilt: Heiki Ermita

Muutused tuludeklaratsiooni täitmisel

2016. aasta tulude deklareerimise peamised muudatused puudutavad koolituskulusid ja üüritulu – möödunud aasta eest ei saa deklareerida autokooli ja huvikoolituse kulusid.

KATRIN SIMUL,
teenindusosakonna Põlva büroojuht

Enam ei ole võimalik maha arvata mootorratta ja -sõiduki (A- ja B-kategooria) juhilubade koolituskulusid. Samuti ei saa maha arvata 2016. aasta 1. jaanuari seisuga 18-aastaste ja vanemate inimeste huvihariduse kulusid. See tähendab ka seda, et sellist koolitusteenust pakkuvad ettevõtted seda infot inimese eeltäidetud deklaratsioonil enam ei esita.

Teine oluline muudatus puudutab üüritulude deklareerimist. Kui siiani maksustati tulumaksuga kogu üürileandja poolt deklareeritud üüritulu, siis nüüd maksustatakse sellest vaid 80 protsenti. Selleks ei pea esitada kuludokumente, mahaarvamise teeb maksu- ja tolliamet üüritulu deklareerimisel tuludeklaratsiooni alusel. Eluruumi üüritulu 20% mahaarvamist rakendatakse üksnes elamu või korteri üürimisel eluruumi üürilepingu alusel, teistele rendi- ja üürituludele see ei laiene. Tuludeklaratsioonis tuleb näidata kogu aasta üürisumma, üüritulu hulka ei loeta tasutud kommunaalmakseid.

Möödunud aasta maksuvaba tulu oli 170 eurot kuus ehk 2040 eurot aastas ja täiendav maksuvaba tulu pensioni korral oli 225 eurot kuus ehk 2700 eurot.

Eluasemelaenu intresside, koolituse ja annetuste täiendav maksuvaba tulu on väiksem kui varem ehk 1920 euro asemel saab mahaarvamisi teha 1200 euro ulatuses.

Tuludeklaratsioonil on olemas juba terve rida eeltäidetud andmeid, näiteks isikuandmed, info töötasu ja kinnipeetud maksude kohta, pension, haigusraha, tasutud koolituskulud jne. Eluasemelaenu intresside andmed saab deklaratsioonile saata oma internetipangast, esmakordsetel deklareerijatel tuleb esitada ka lisadokumendid, seda saab teha kohe pärast deklaratsiooni kinnitamist sealsamas e-maksuametis/e-tollis.

Eeltäidetud ei ole välisriigist saadud tulud, andmed vara (sh metsamaterjali) võõrandamise kohta ega ettevõtlustulude kohta esitatav E-vorm. Need andmed tuleb ise deklaratsioonile lisada. Oma tuludeklaratsiooni eeltäidetud andmeid sai e-maksuametis/e-tollis üle vaadata 8.–10. veebruarini.

Soovi korral võivad abikaasad esitada ühise tuludeklaratsiooni. Selleks tuleb mõlemal abikaasal teha oma deklaratsioonile märge, et ta soovib esitada ühist deklaratsiooni. Ühisdeklaratsiooni võivad esitada isikud, kes olid maksustamisperioodi viimase päeva s.o 31.12.2016. a seisuga abielus. Kui

OLULISED KUUPÄEVAD

15. veebruar Algab tuludeklaratsiooni esitamine e-maksuametis/e-tollis ja teenindusbürood hakkavad väljastama eeltäidetud tuludeklaratsioone paberil

28. veebruar Algab tulumaksu tagastamine e-maksuametis/e-tollis deklaratsiooni esitanud klientidele

31. märts Tuludeklaratsiooni esitamise tähtpäev

20. märts Algab tulumaksu tagastamine deklaratsiooni paberil esitanud klientidele

3. juuli Juurdemaksamisele kuuluva tulumaksu tasumise ja enamakstud tulumaksu tagastamise tähtpäev

2. oktoober Juurdemaksamisele kuuluva tulumaksu tasumise ja enamakstud tulumaksu tagastamise tähtpäev, kui deklareeritakse ettevõtlustulu, kasu vara võõrandamisest või välisriigis saadud tulu; FIE-del deklaratsiooni alusel juurdemaksamisele kuuluva sotsiaalmaksu tasumise tähtpäev

üks abikaasast suri maksustamisperioodil või pärast maksustamisperioodi, kuid enne tuludeklaratsiooni esitamist, võib lehestunud abikaasa samuti esitada ühisdeklaratsiooni. Selliseid deklaratsioone saab esitada üksnes paberikandjal.

Enamakstud tulumaksu tagastame deklaratsioonis näidatud pangakontole. Kui deklaratsioonis esitatud andmed vajavad täiendavat kontrolli, siis võtame inimesega enne tulumaksu tagastamist ühendust.

Kui deklaratsiooni järgi tuleb tulumaksu juurde maksta, siis saadab maksu- ja tolliamet maksuteate, mis on kättesaadav e-maksuametis/e-tollis.

Madalapalgalise töötaja toetus

Tuludeklaratsioon tuleb esitada ka kõigil neil, kes soovivad taotleda sel aastal esimest korda makstavat madalapalgaliste töötajate toetust. See tähendab seda, et sel aastal makstav madalapalgalise töötaja tulumaksu tagasimakse võib puudutada ka neid möödunud aasta jooksul vähemalt kuus kuud täiskohaga töötanud ja alla 7817 euro tulu saanud inimesi, kes tavaliselt tuludeklaratsiooni esitama ei ole pidanud. Madalapalgalise tagasimakse saamise eelduseks on tuludeklaratsiooni esitamine ja seejärel saab see inimene, kellel tagasimakseks õigus, teha taotluse e-maksuametis/e-tollis. Seetõttu palume kindlasti vaadata esmalt e-maksuametis/e-tollis, kas täidate toetuse saamise

tingimused (välja arvatud tulu). Kui tingimused on täidetud ja arvutuste järgi jääb aastane tulu alla 7817 euro, siis saate e-maksuametis/e-tollis tuludeklaratsiooni esitamise järel kohe taotleda ka madalapalgalise tulumaksutagastust. Toetuse taotlemiseks saab avalust esitada kuni 31.03.2017. aastal.

Tulude deklareerimisega seotud küsimusi saab esitada maksu- ja tolliameti foorumis, samuti aitavad meie konsultandid telefonil 880 0810 või e-posti teel fyysisik@emta.ee.

Kes peavad tuludeklaratsiooni esitama?

Tuludeklaratsiooni peavad esitama

- kõik füüsilisest isikust ettevõtjad, ka need kes 2016. aastal ettevõtlusest tulu saanud ei ole;
 - isikud, kes on saanud kasu vara (väärt-paberid, kinnisasjad) võõrandamisest;
 - isikud, kes on müünud metsamaterjali või raieõigust;
 - isikud, kes on saanud üüri- või renditulu;
 - isikud, kes on saanud tulu välismaalt.
- Deklareerida tuleb nii Eestis maksustatav kui mittemaksustatav välisriigist saadud palgatulu, pension ja dividendid.

Tuludeklaratsioon tuleb esitada ka siis, kui soovitakse kasutada mõnda maksusoodustust (täiendav maksuvaba tulu, kui on kaks või enam kuni 17-aastast last; on tasutud koolituskulusid, eluasemelaenu intresse, kogumispensioni III samba makseid; tehtud kingitusi või annetusi tulumaksusoodustusega MTÜ-de, sihtasutuste ja usuliste ühenduste nimekirja kantud isikutele).

SINU ISIKLIK MAAKLER SAKUS

Meelis Paldre
5688 2282
www.uusmaa.ee

Meid kliendid soovivad

UUSMAA
KINNISVARABÜROO